VII. KORXONALAR VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 28-dekabrdagi "Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registrini yuritish va uning asosida davlat xizmatini ko'rsatishga oid normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida" gi 539- son qaroriga muvofiq korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri bazasi yuritiladi.

Korxona va tashkilotlar to'g'risidagi mazkur ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma'lumotlar bazasi asosida, 2025-yil 1-aprel holatiga ko'ra (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yillar kesimida soni
(1-aprel holatiga ko'ra,birlikda)
(dehqon va fermer xo'jaliklarisiz)

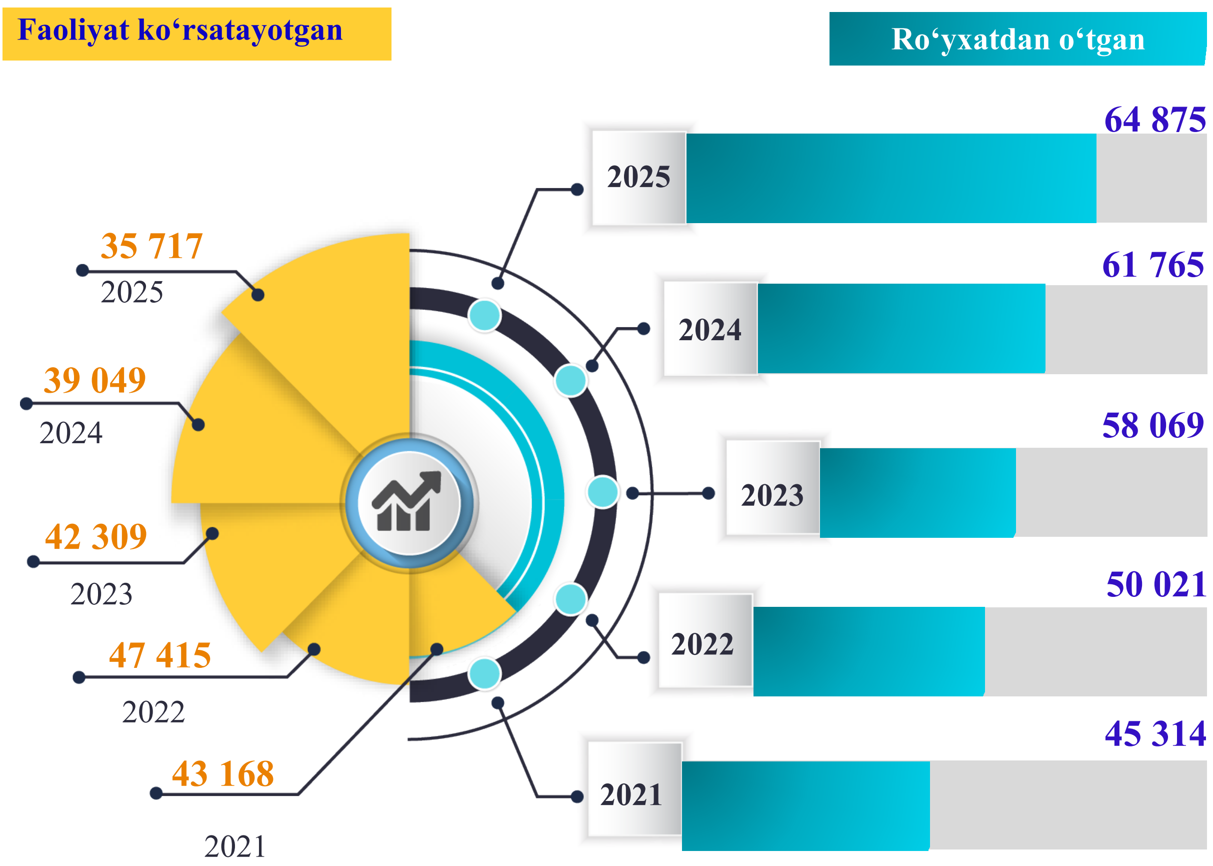

Yuridik shaxs:

Yuritishida yoki operativ boshqaruvida alohida mol-mulkka yega bo'lgan hamda o'z majburiyatlari yuzasidan ushbu mol-mulk bilan javob beradigan, o'z nomidan mulkiy yoki shaxsiy nomulkiy huquqlarga yega bo'la oladigan va ularni amalga oshira oladigan, majburiyatlarni bajara oladigan, sudda da'vogar va javobgar bo'la oladigan tashkilot yuridik shaxs hisoblanadi.

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi,

(2025- yil 1-aprel holatiga ko‘ra, birlikda)

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2025- yil 1- aprel holatiga 35,7 mingtani tashkil etdi, ulardan 29,5 mingtasi tadbirkorlik subyektlari.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 33,8 foiz, sanoat – 16,3 foiz, qurilish – 5,9 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 5,4 foiz, hududiy kesimda esa eng ko‘pi Farg‘ona shahrida – 17,6 foiz, Qo‘qon shahrida – 10,0 foiz, Marg‘ilon shahrida – 7,6 foiz, Oltiariq tumanida – 5,7 foiz va Uchko‘prik tumanida – 5,1 foiz faoliyat ko‘rsatmoqda.

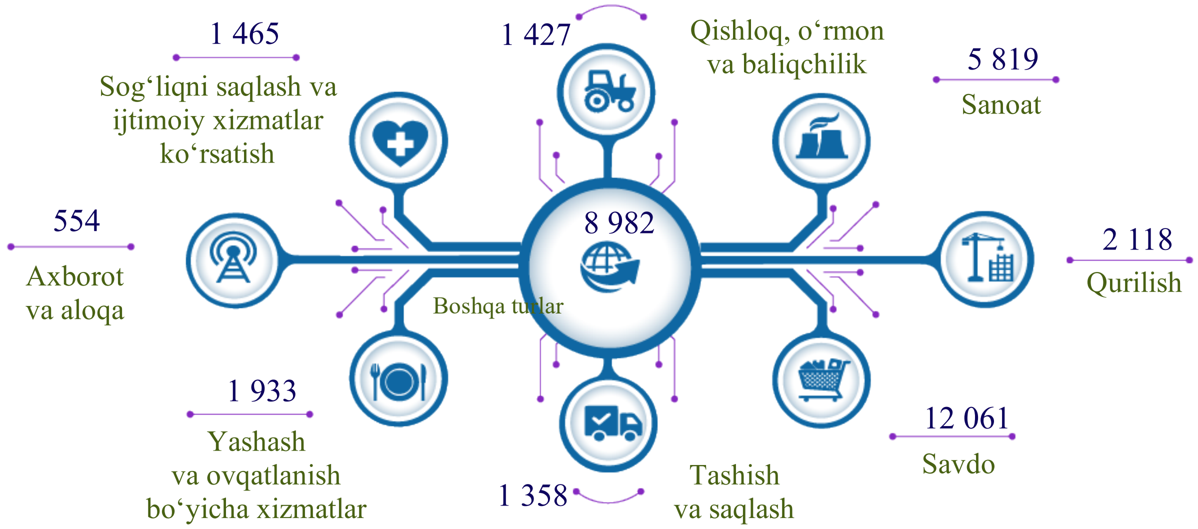

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- aprel holatiga ko‘ra, ming birlikda va o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati bilan)

Yillar kesimida soni

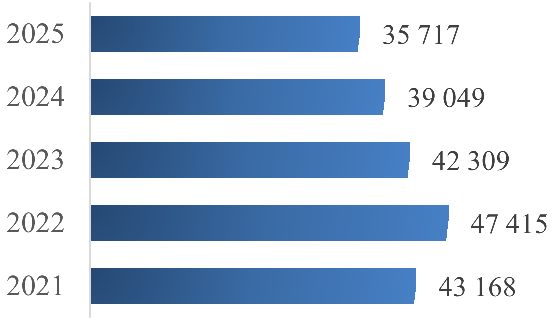

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

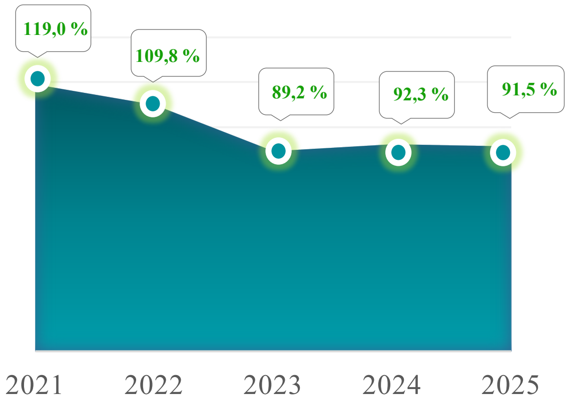

2025- yil 1- aprel holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 35 717 tani tashkil etdi, ulardan 28 193 tasi kichik korxona va mikrofirmalar. Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha soni quyidagicha bo‘ldi: savdo – 12 061 ta sanoat – 5 819 ta, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 1 427 ta, qurilish – 2 118 ta, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 1 933 ta, tashish va saqlash – 1 358 ta, axborot va aloqa – 554 ta, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 1 465 ta, boshqa turlari – 8 982 ta.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning o‘tgan yilga nisbatan o‘sish surati, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish (120,5 %), savdo (88,9 %), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar (93,3 %), tashish va saqlash (94,1 %), qurilish (83,9 %), sanoat (87,5 %), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi (99,2 %), axborot va aloqa (86,2 %) va boshqa turdagi xizmatlar (94,7 %) sohalariga to‘g‘ri keladi.

1- aprel holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning hududlar kesimida soni va o‘sish surati, %

(dehqon va fermer xo‘jaliklarisiz, birlikda)

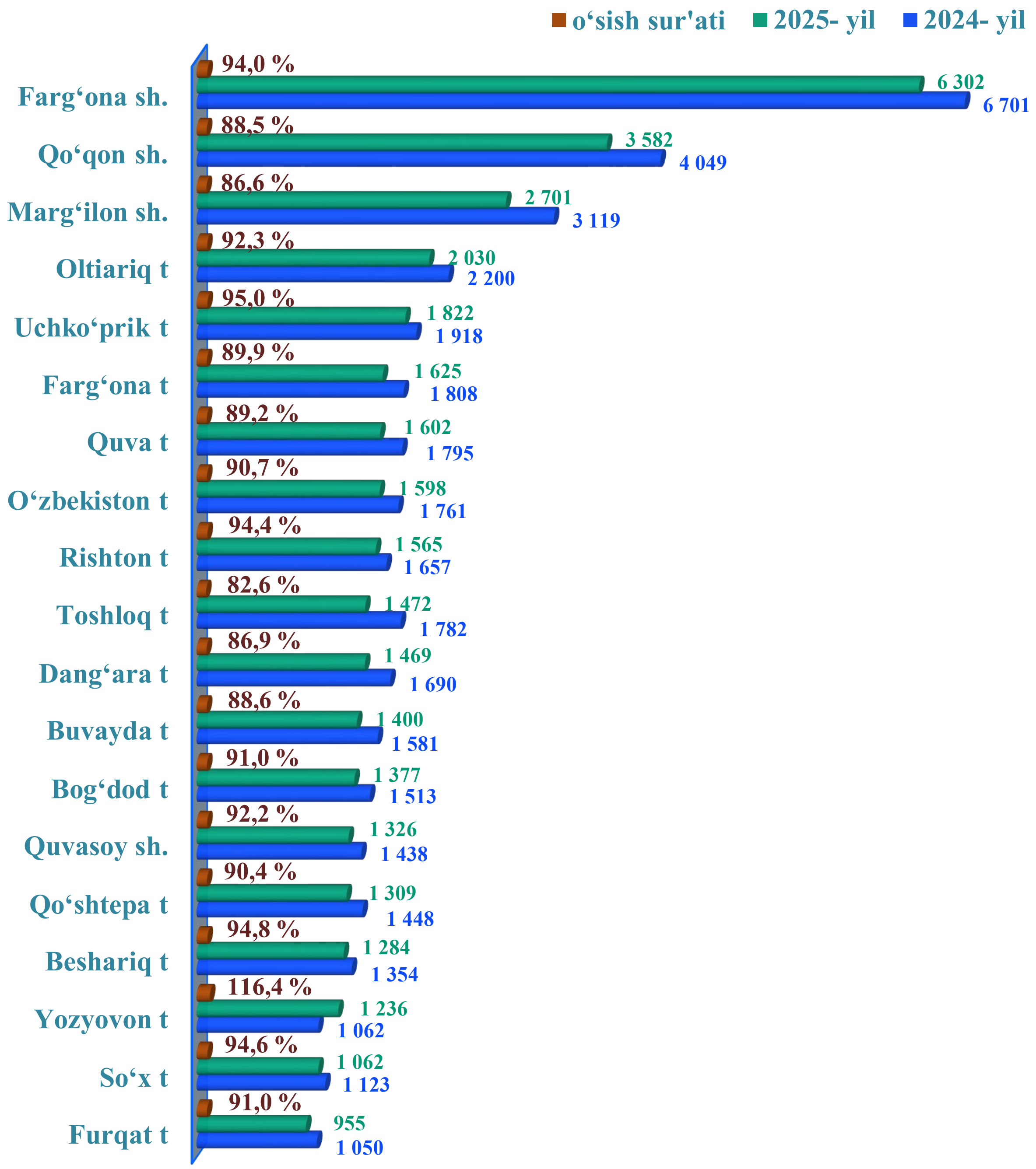

Faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2025- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda)

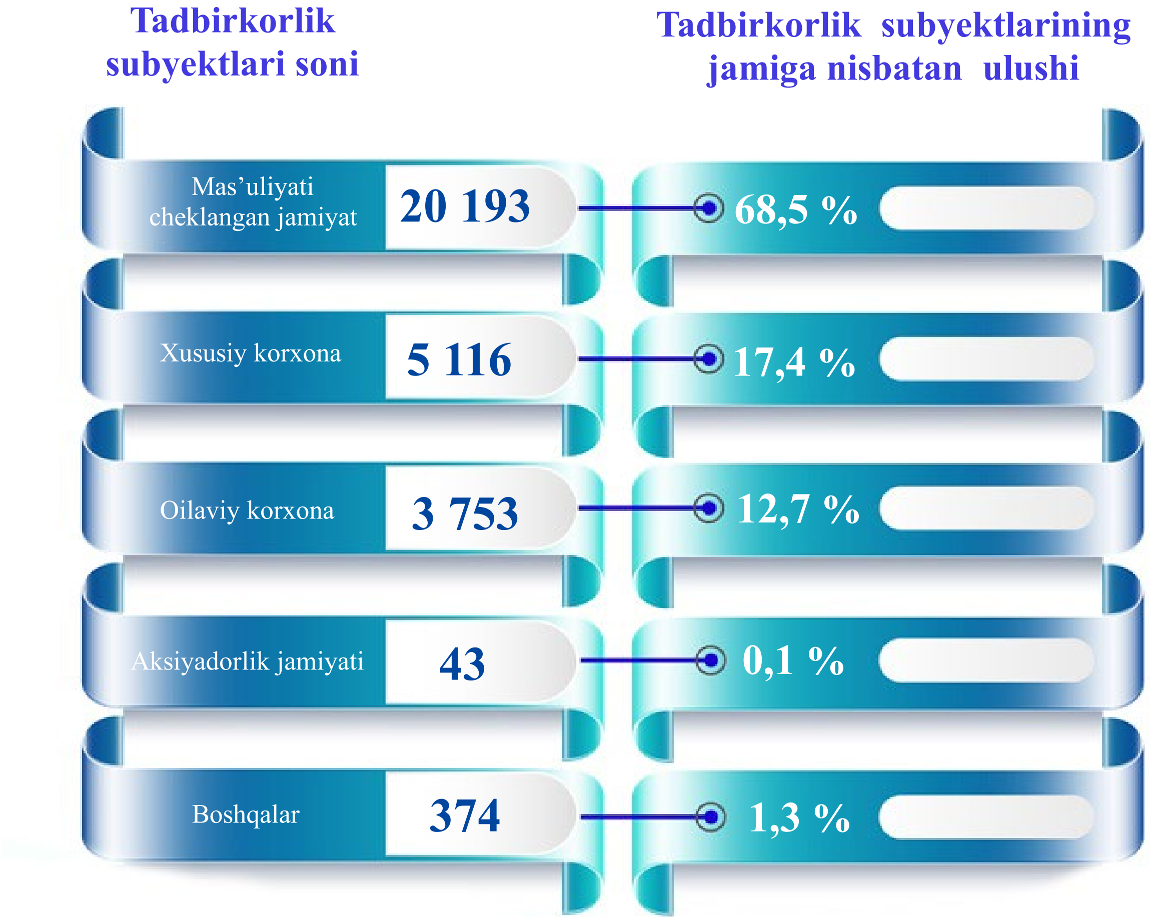

2025- yil 1- aprel holatiga 29 479 ta faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat shaklidagi korxona va tashkilotlar soni, shundan xususiy korxona – 5 116 ta, oilaviy korxona - 3 753 ta, mas’uliyati cheklangan jamiyat – 20 193 ta, aksiyadorlik jamiyati - 43 ta va boshqa turdagi korxonalar - 374 tani tashkil etadi.

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda)

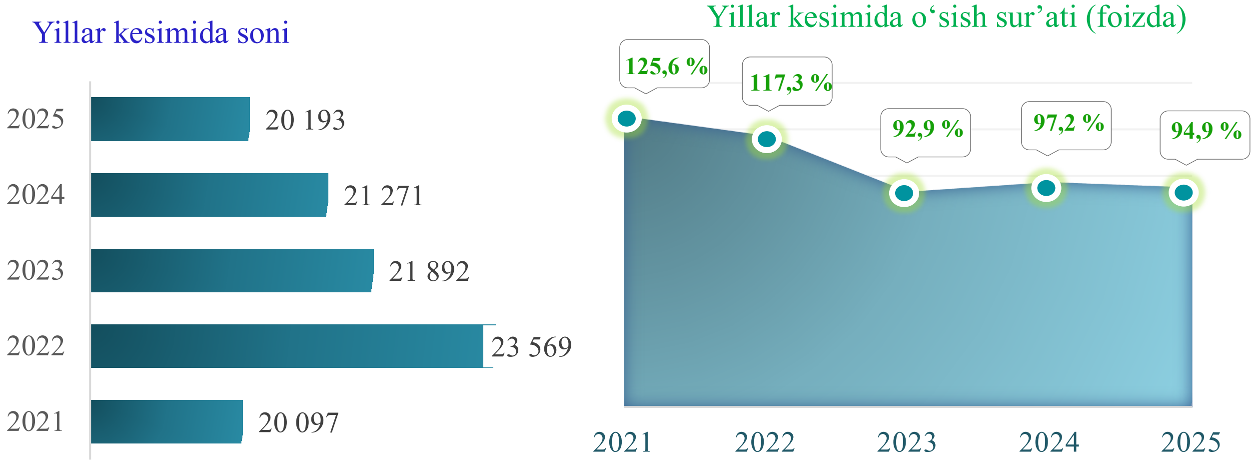

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘ladilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(yanvar-mart oylarida)

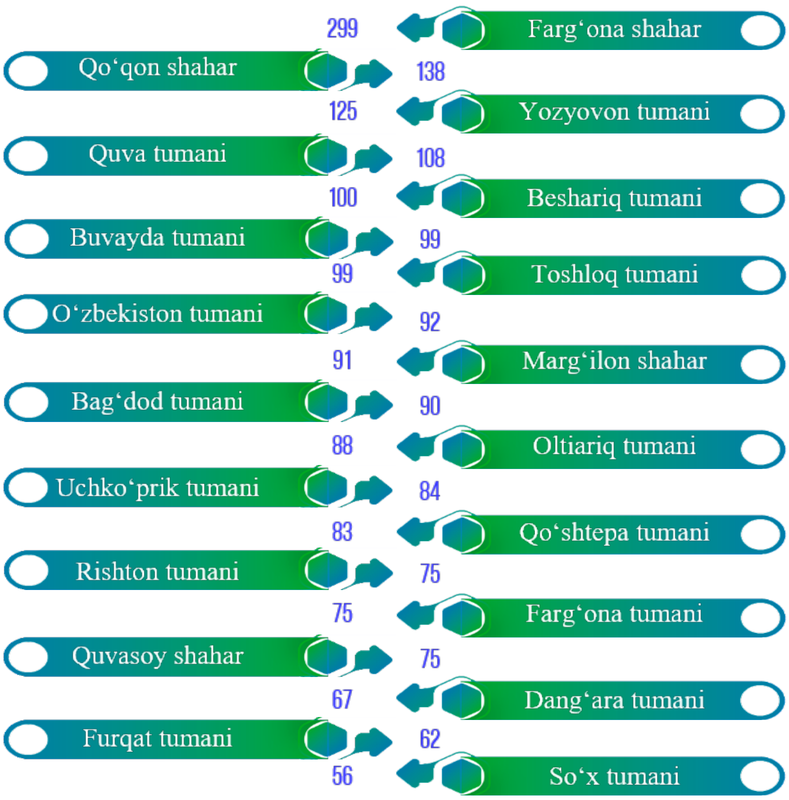

2025-yil yanvar-mart oylarida viloyatda yangi tashkil etilgan korxonava tashkilotlar soni 1 906 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan sezilarli o‘sishi kuzatilmoqda. Jumladan: Yozyovon tumani (79 taga), Tarmoqlar kesimida esa eng yuqori ko‘rsatkichni sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 216 taga ko‘paygani bilan yanvar izohlash mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz, 2025- yil 1- aprel holatiga ko‘ra birlikda)

Yillar kesimida soni

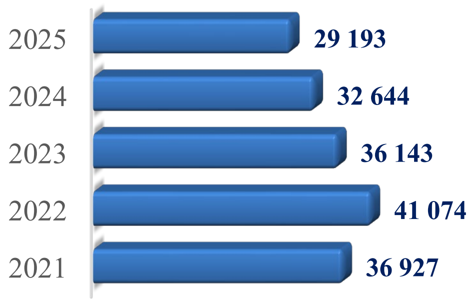

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

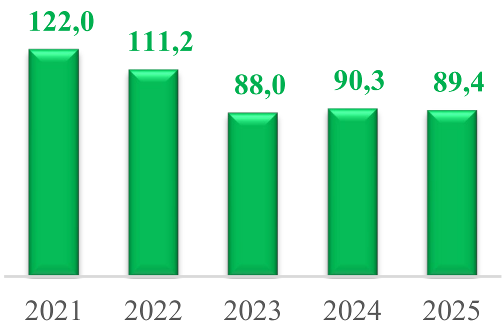

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(2025- yil 1- aprel holatiga ko‘ra birlikda)

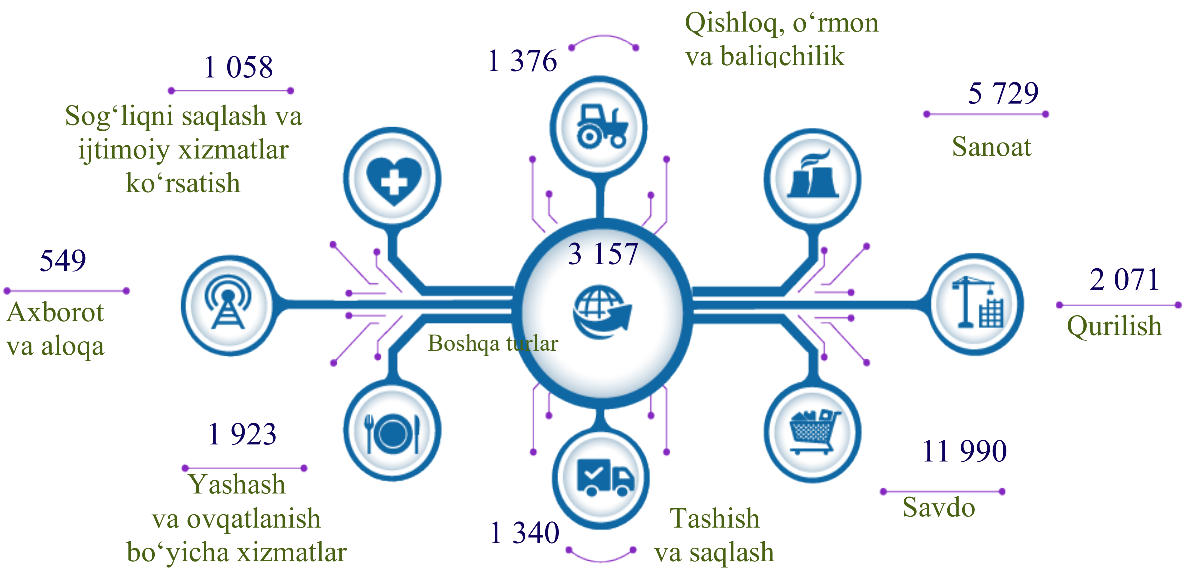

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar hududlar bo‘yicha soni

(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz, 2025- yil 1- aprel holatiga ko‘ra birlikda)

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Farg‘ona shahrida (17,6 foiz), Qo‘qon shahri (10,4 foiz), Marg‘ilon shahri (8,0 foiz), Oltiariq (5,9 foiz) va Uchko‘prik (5,2 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 41,1 foiz, sanoat– 19,6 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 4,7 foiz, qurilish – 7,1 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar 6,6 foiz, tashish va saqlash – 4,6 foiz, axborot va aloqa– 1,9 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 3,6 foiz, boshqa turlari – 10,8 foiz.

Hududlar bo‘yicha faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- aprel holatiga ko‘ra birlikda)

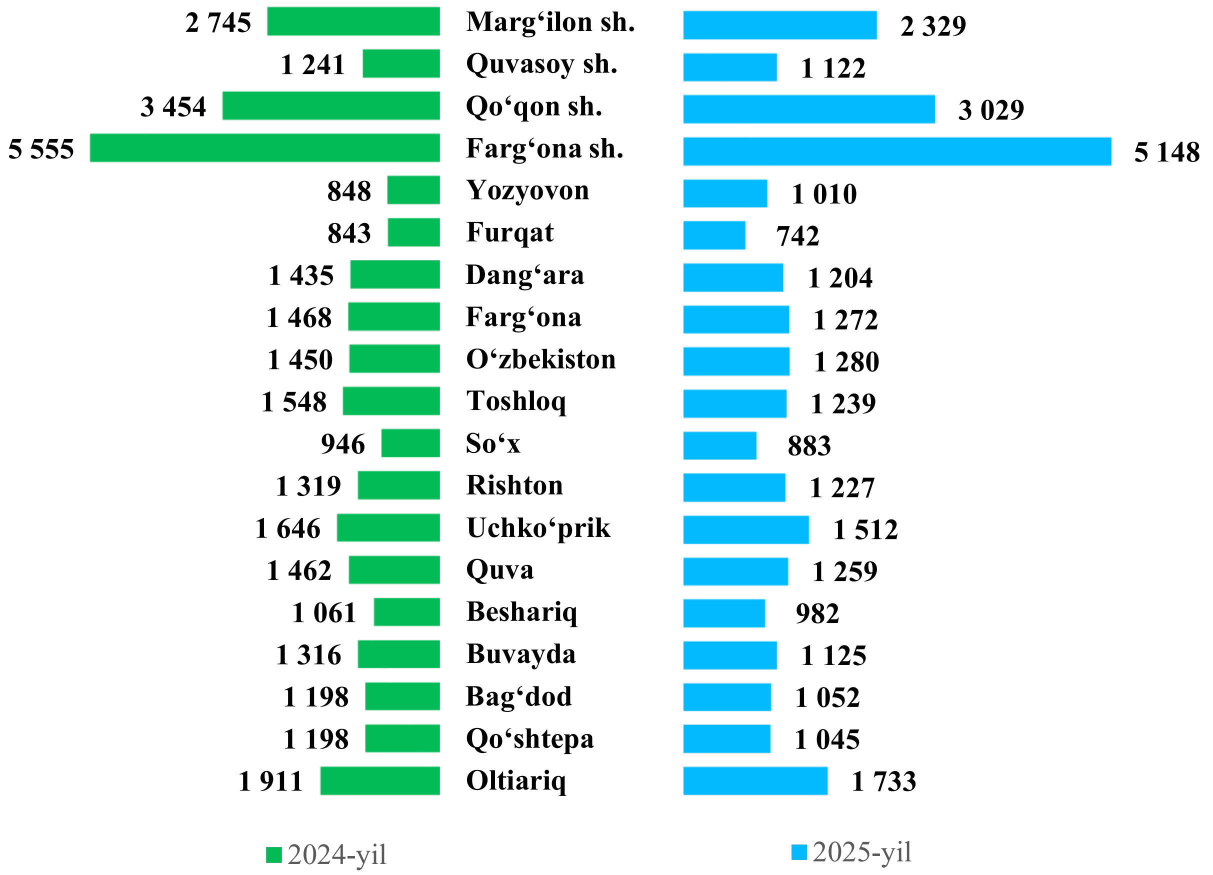

Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar

2025- yil 1- aprel holatiga ro‘yxatdan o‘tgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar soni 863 tani tashkil etdi, bu esa o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 134 taga yoki 118,4 %ga o‘sgan.

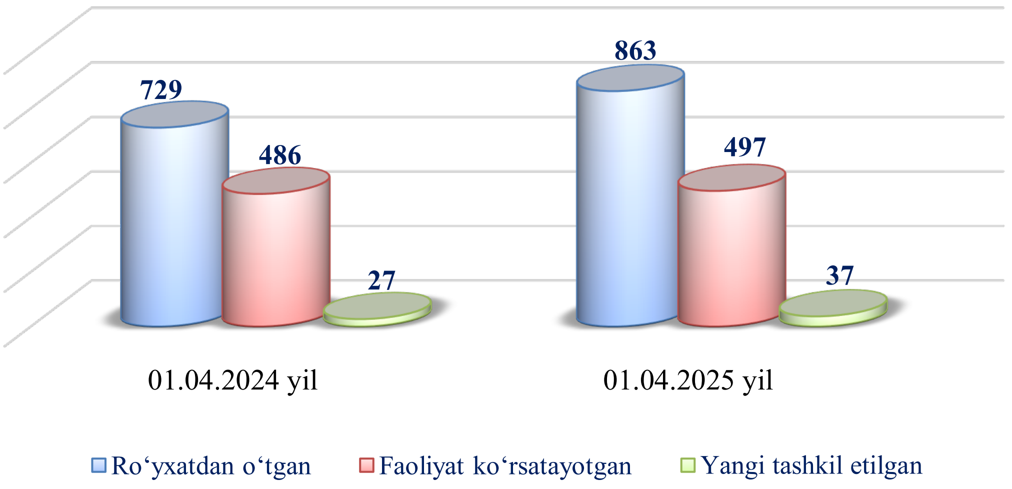

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2025- yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyasi ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 190 tasi qo‘shma korxonalar, 266 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

(2025 – yil 1-aprel holatiga ko‘ra,birlikda)

xorijiy korxonalar | **qo‘shma korxonalar**

Farg‘ona shahar	65	94
Qo‘qon shahar	23	34
Marg‘ilon shahar	12	27
Quvasoy shahar	15	19
Uchko‘prik tumani	16	17
Beshariq tumani	15	8
Farg‘ona tumani	2	17
Oltiariq tumani	3	16
Toshloq tumani	9	7
Quva tumani	8	8
Dang‘ara tumani	3	11
Bag‘dod tumani	6	7
Rishton tumani	10	2
O‘zbekiston tumani	5	6
Furqat tumani	3	6
Buvayda tumani	3	5
So‘x tumani	6	-
Yozyovon tumani	1	4
Qo‘shtepa tumani	2	2

2025- yil 1-aprel holatiga chet el investitsiyasi ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan 497 ta korxonalardan 207 tasi qo‘shma korxonalar, 290 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalarning iqtisodiy faoliyat turlari kesimida taqsimlanishi

(2025-yil 1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda)

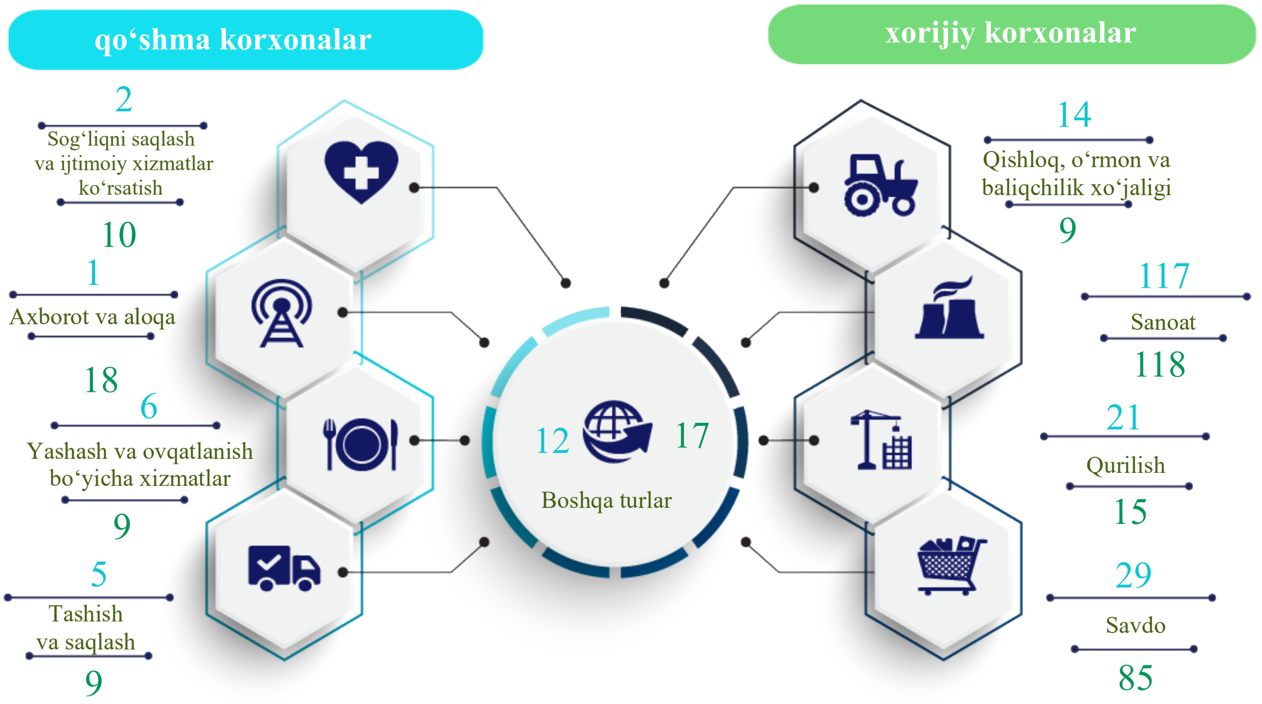

Oilaviy korxonalar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tgan oilaviy korxonalar soni 2025-yilning 1- aprel holatiga 7 731 tani tashkil etib, ulardan 3 753 tasi yoki 48,5 % faoliyat yuritmoqda.

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

(1- aprel holatiga ko‘ra, birlikda)

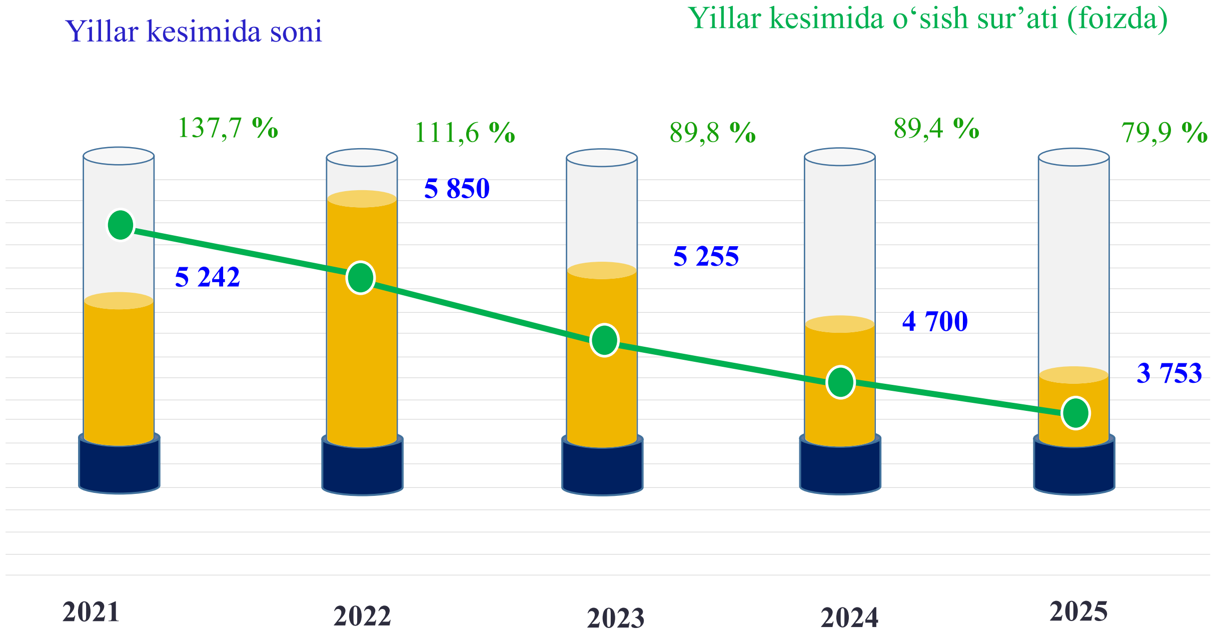

Faoliyat koʻrsatayotgan oilaviy korxonalarning iqtisodiy faoliyat turlari boʻyicha soni,

(2025- yil 1- aprel holatiga koʻra, birlikda)

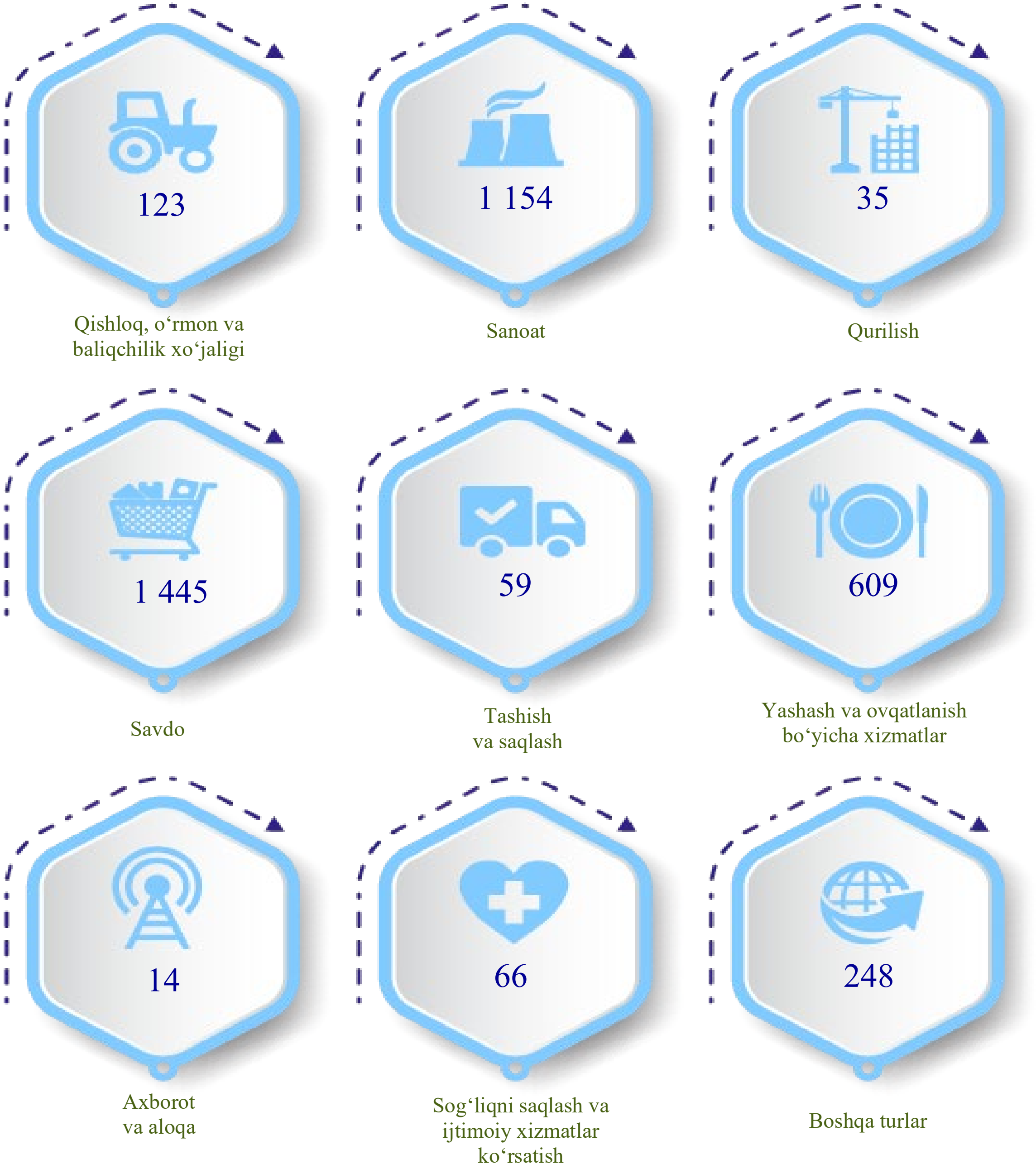

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar koʻrsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida boʻlgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir. Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.